

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

9, III. — Ketvirtadienis. — Thursday, February 17, 1977

NR. 40

BREŽNEVA SMAUGIA PILIETINĖS TEISĖS

DANAI PASITIKI VYRIAUSYBE

KOPENHAGA. — Danų piliečiai balsavimo keliu pareiškė pasitikėjimą dabartiniai Danijos vyriausybei ir jos iškeltai programai — stipriai pasireikšti prieš infliaciją ir bedarbystę.

Ministerio pirmininko Anker Joergensen vadovaujama vyriausybė žada leisti atlyginimus pakelti tik 6%, bet užtat pažadėjo išdirbti specialią krašto ūkio programą darbams išugdyti. Visų balsavusių danų, renkant parlamentą, 60% pasisakė už Joergenseno vyriausybę, paremdami jo programą.

Danijos ministerio pirmininko vyriausybė ir jos Social Demokratų partija rinkimus laimėjo žymia dauguma, bet vis dėlto parlamente neturės balsų daugumos. Ministeris pirmininkas Joergensenas turės sudaryti mažumos vyriausybę arba turės eiti į koaliciją su kokia nors kita partija. Social demokratai vieni, gavę 60% balsų, parlamente turės 65 atstovus iš 179 atstovų.

Danijoje ir visoje Skandinavijoje piliečiai nevertina politikos siūlomų iš kairės ar dešinės, bet jie vertina pirmoje vietoje socialinius ir krašto ekonominius reikalus.

Žymi danijos liberalų partija rinkimų metu pasisakė prieš ministerio pirmininko Joergenseno ar prieš Socialdemokratų partijos socialinę ir ekonominę programą ir todėl Danijos rinkėjų buvo nubausta. Praėjusio parlamento pusę savo atstovų, liberalai rinkėjams siūlė sumažinti mokesčius ir vyriausybės išlaidas.

Užginčija kaltinimus

TEL AVIVAS. — Izraelio vyriausybė sudarandama Darbo Partijos pareigūnais paneigia kaltinimus, kad jie vertė konstrukcijos bendrovės pirmininką sudarinėti Darbo Partijai piniginių fondų. Opozicinė Likud Partija reikalauja tą skandalą nuodugniai ištirti.

Asher Yadin varbasio 14 viešai pasakė, kad Darbo Partijos pareigūnai jį 1973 m. vertė sudarinėti partijai rinkimų reikalams fondą, įskaitant ir finansų ministerį Y. Rabinovičių. Rabinovičius kaltinimus atmetė.

Mozambikas prisipažino

Mozambikas jau aiškiai pasuko ir į kairę ir į dešinę. Šiandien Mozambikas pasiskelbė, kad jis esąs "Marksizmo-Leninizmo" šalininkas.

Sovietų karinės gerybės dideliais kiekiais įplaukia į Mozambiko uostus. Net pats Sovietų prezidentas Podgornys žada kovo mėn. atvažiuoti į Mozambiką ir kitus Afrikos kraštus ryšiams sustiprinti ir pasiūlyti kaip vykdymo ginklų iškovimas ir kaip apmokomi juodųjų partizanai bei žmonėms žudyti teroristai.

Ne toks šaltas
Saulė teka 6:48, leidžiasi 5:22

TRUMPAI IŠ VISUR

Bėga ir nuo Lenkijos komunistų

LONDONAS. — Politinių pabėgėlių iš "Lenkų Liaudies Respublikos" ir Federalinė Vokietijos Respublika (Vakarų Vokietija) skaičius pernai buvo rekordinis, praneša DP iš Londono. Iki 1976 metų galo 1,200 Lenkijos piliečių paprašė Vokietijos politinių pabėgėlių teisių. Tai yra dvigubai didesnis pabėgėlių skaičius kaip 1975 metais.

Urugvajus nuteisė amerikiečio žudiką

MONTEVIDEO, Urugvajus. — Kariškas teismas nuteisė teroristų organizacijos Tupamarų narį 30 metų kalėjimo už 1970 metais nužudymą amerikiečio, JAV policijos pareigūno Daniel Mitrono iš Indianos, tarnavusio Urugvajaus policijos pareigūnu. Tupamaros itare, kad Mitronas yra CIA agentas.

Jugoslavijos komunistų "linija"

BELGRADAS. — Jugoslavija kaltina Vakarų, kad artėjant birželio mėnesį įvykstančiai Helsinkio nutarimams patikrinti konferencijai, jie savo laikysena žmogaus teisių atveju "tik nuodija atmosferą", parašė Jugoslavijos komunistų partijos laikraštis "Borba", pabrėždamas, kad Jugoslavija atmeta bet kokias pastangas primesti jos žmonėms Vakarų laisvės sąvokas.

Leido Dolores Iberruri grįžti

MADRIDAS. — Ispanijos valdžia suteikė identifikacijos kortelę ir pasportą Ispanijos komunistų šefui Santiago Carrillo, kuriam nuo 1939 metų buvo uždrausta grįžti, bet jis grįžo slapta, buvo Madride suimtas ir už užstatą paleistas. Komunistų žiniomis, jį partijos pirmininkė Dolores Iberruri, 82 metų amžiaus, pagarsėjusi Ispanijos civiliniame kare kaip Pasionaria, grįžta iš Sovietijos.

Atitirpsta įšalę Kinijos fondai

HONG KONGAS. — Spaudos pranešimais, Kinijos lyderiai pareiškė JAV bankininkui David Rockefeller, kad jie nori išspręsti seną ginčą dėl "išlaidų" Kinijos kapitalų Jungtinėse Valstybėse ir dėl privačių JAV-bių pinigų pretenzijų Kinijoje. JAV įšalusių Kinijos fondų suma siekia \$76.5 milijonų, o Kinijos komunistų konfiskuotų JAV korporacijų ir privačių amerikiečių kapitalų suma siekia \$196.9 milijonų.

WASHINGTONAS. — Vasario 16 dienos minėjime, latvių salėje, Washingtone, sveikino dr. Bačkys ir valstybės departamento atstovas Tomas Gertz. Pagrindinė minėjimo kalbą pasakė Alto pirmininkas dr. K. Bobelis.

Didžiosios Britanijos karalaitis Charles kreipėsi į krašto gyventojus, kad imtųsi žingsnių jauniems žmonėms padėti. Jis nori sudaryti didelį fondą, kurio pinigai eitų jaunimui, norintiems atsisukti ant kojų ir ištraukti į kultūrinį ir biiznio gyvenimą.

P. AFRIKA NEPASIGAMINS A-BOMBOS

PRETORIA. — Pietų Afrika padeda Amerikos mokslininkams ir gaudama iš JAV reikiamų žaliavų uranijui gaminti, sugebėjo išvystyti savo nepriklausomą atomo pramonę, bet iki sugebės atominę bombą pasigaminti, reikės sugaišti dar 2-4 metai. Tokios nuomonės yra amerikiečiai, bet jie mano, kad P. Afrika atominę bombą galėtų pasigaminti per kelius mėnesius, jei ji tam reikalui paaukotų daugiau lėšų. O Britanijos specialistai mano, kad P. Afrika jau gamina atominę bombą.

P. Afrikos vidaus informacijų ministeris C. Mulder atsisakė atominės bombos gamybos reikalu kalbėtis, bet tik pridūrė, kad iškilus reikalui mirsi ar gyventi, bus panaudotos visos turimos priemonės apsiginti. Teisybė, kad P. Afrika neseniai užbaigė svarbią atominę įmonę, pasinaudodama moderniausia technika, ir kad krašte yra pakankamai uranijaus žaliavų.

P. Afrikos atominė įmonė Valindaboje arti Pretorijos gali pigiai praturtinti uranijų, pasigaminant jį metus 20-40 svarų plutonijaus — pakankamą kiekį atominei bombai pasigaminant 1981 m., — pasak vieno amerikiečio.

Kariniai ekspertai nevertina atominės bombos kovoje su pagrindiniu ar prieš sukilusius juoduosius, bet atominės bombos turėjimas atgrasys kaimynų užpuolimą ir suteiks tvirtesnę poziciją derantis su JAV ar su Sovietais. Taipgi P. Afrika galės jį metus uždirbti mažiau nei 500 mil. dol. parduodama apdirbtą uranijų užsieniu.

Pasitrauks teisėjas Warren Burger

WASHINGTONAS. — Washingtono sklinda gandai, kad vyriausio Amerikos teismo teisėjas Warren Burger greitai laiku pasitrauks iš pensijai, nors pats teisėjas draugams sakosi, jog jis į pensiją išeis tik po penkių metų. Manoma, kad Atlando advokatas ir artimas prezidento draugas Ch. Kirbo užimtu Burgerio kėdę vyriausiosios teismo.

Nebus naujo Kisingerio

WASHINGTONAS. — Prez. Carteris yra pasakęs, jog prezidentavimo metu nebus "Carterio Kisingerio". Esmė, jo laikais Amerikos užsienio politikai vadovaus keliu asmenų grupė, kurie išnagrinės klausimus ir duos natūralius patarimus prezidentui. Jie sėdės kariniams, politiniams ir ekonominiams Ameriką su užsieniu liečiančiais klausimais.

Rezultatai tuo tarpu yra nekokie. Užsienio politika yra sujaukta. Pavzdžiui, prez. Carterio pareiškimai ir norai iš pagrindų keisti Amerikos užsienio politiką, vėl derantis su rusais dėl ginklų apribojimo, iššaukė siaubą patarėjų tarpe, o Amerikos saugumo taryba, nagrinėjanti tą klausimą, dar nesurandą teisingos išvados. Arba, JAV ambasadorius prie J. Tautų pareiškė, jog Amerika norinti greit priimti Vietnamą nariu į J. Tautas, bet valstybės departamentas atkirtė, jog tai neteisybė. Ambasadorius Andrew Young pasakė, kad Kubos kareiviai Angoloje atnešė pastovumą, tvarką ir ramybę. Tačiau valstybės departamentas pareiškė: "Niekas, nei ambasadorius Young, nei valstybės sekretorius nedovanoja kaltes ir pateisina Kubos kareivių buvimą Angoloje". Ir taip visą eilę prieštaraujančių pavyzdžių galima būtų pririnkti.

Andrew Young, JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų. Jis buvo nuvykęs į Afriką, tarėsi su abiejų pusių vadais. Jam atrodo, kad Afrikoje klausimus galima išspręsti be karo.

Ne tik P. Afrikoje

Ne tik Pietų Afrikoje verdama košė, bet jos jau pakankamai yra rtrivta ir siaurės rytų Afrikos dalyje, tai Etiopijoje ir Somalihoje, Etiopiją ginkluoja J. A. Valstybės, o Somalijoje pagrindini organizuoja ir jį ginkluoja Maskva.

Etiopijoje ties Kagnev miesteliu Amerika tebeturi įsirengusi sekimo bei ryšių centrą. Būk tai jis yra jau uždaromas, bet anklaai į Adis Abebą tebeplaukia.

Somalija dar tebesiskaito Prancūzijos kolonija. Somalijos gyventojai birželio mėnesyje balsavimo keliu pasisakys ar jie nori būti nepriklausomi. Bet jau dabar Maskva mainais už ginklus yra gavusi teisę įsirengti jūrą base Barberoje, ką ji ir padarė. Iš tos jūrų bazės Barberoje rusai kontroliuoja savo karinį laivyną Indijos vandenynė. Rusų kurstomi somalai nori pasiimti Djibouti uostą ir pakraščius.

Jei jiems tai pavyktų, tuomet rusai pilnai galėtų kontroliuoti ir valdyti visą Raudonąją jūrą ir laivų kelią per Suez kanalą.

Rusai tame rajone ruošia padėtį, kuri kiekvienu nariu atveju gali Ameriką ir Sovietų imperiją įtraukti į rimtą karinį konfliktą.

Ne tikta Afrikoje

Ne tik Afrikoje, bet ir kitur pasaulyje, kaip Pietų Amerikoje, Azijoje ir Filipinuose dangus niakiasi. Tailandijoje naujoji vyriausybė turi pilnai užimtas rankas kovodama su komunistais.

Nors Malazija ir Tailandija susitarė bendrai kariauti prieš komunistus, bet Kambodijoje ir Vietname paruošti komunistiniai daliniai, iš ten atsinešiami, jau spėjo naikinti ir deginti kaimus ir žudyti žmones. Jie jau užėmė salas Mekongo upėje. Tai tik komunistų pasirodymai paglemžti Tailandiją.

PREZIDENTO SŪNUS KONGRESMANU

GEORGIA. — Prez. Carterio 29 metų amžiaus Jack, praktikuojantis advokatas Calboun, Ga., numatytas kandidatu į kongresą ateinančiais metais. Tą vietą kongrese dabar jau antrą terminą užima demokratas L. McDonald, medicinos daktaras ir John Birch sąjungos narys.

rikos saugumo taryba, nagrinėjanti tą klausimą, dar nesurandą teisingos išvados. Arba, JAV ambasadorius prie J. Tautų pareiškė, jog Amerika norinti greit priimti Vietnamą nariu į J. Tautas, bet valstybės departamentas atkirtė, jog tai neteisybė. Ambasadorius Andrew Young pasakė, kad Kubos kareiviai Angoloje atnešė pastovumą, tvarką ir ramybę. Tačiau valstybės departamentas pareiškė: "Niekas, nei ambasadorius Young, nei valstybės sekretorius nedovanoja kaltes ir pateisina Kubos kareivių buvimą Angoloje". Ir taip visą eilę prieštaraujančių pavyzdžių galima būtų pririnkti.

NESIRAŠYS STRATEGINĖS SUTARTIES, JEI KISIS Į "VIDAUS REIKALUS"

Negalės dirbti su Amerikos vyriausybe, kertančia komunistinės valdžios šaknis

MASKVA, Rusija. — Diplomatiniai sluoksniai patyrė, kad sovietų valdžia pranešė prezidentui Jimmy Carteriui savo nepasitenkinimą dabartinės administracijos skelbiama politika apie pagrindines žmogaus teises. Valstybės sekretoriaus Cyrus R. Vance ir paties prezidento pareiškimai apie negerbimą pagrindinių žmogaus teisių Rusijoje skaitomi nedraugingais, tai esąs išsišimimas į Sovietų Sąjungos "vidaus reikalus", praneša Chicago's Daily News korespondentas Robert C. Toth.

L. Breznevus

Jeigu prezidentas Carteris nepristabdys šios politikos, tai Sovietų vyriausybė nepasirašys jokios strateginių ginklų sutarties su JAV, — praneša tas pats korespondentas. Tai reikštų, kad abi šalys bus priverstos išiešti nepaprastai dideles sumas pinigų atomo ginklams toliau tobulinti. Ar sovietų valdžia šitaip pasielgtų, tai jau kitas klausimas, bet tuo tarpu sovietų valdžios sluoksniai tvirtina, kad jie ne pageidauja jokio susitarimo su vyriausybe, kuri yra pasiryžusi pakirsti komunistinės valdžios šaknis. Maskva buvo pasirodusi pasirašyti naują strateginių ginklų sutartį bet dabartiniu metu atrodo, kad ji vargu sieks tos sutarties.

Šios Kremliaus valdovų nuotikos pasiekė ne vieną užsienio valstybės ambasadą Maskvoje. Sovietų vyriausybė supranta, kad prezidentui Carteriui šiaandien būtų labai sunku keisti savo politiką žmogaus teisių atžvilgiu. Sovietų diplomatai ieško būdų, kaip jie galėtų patarti prezidentui Carteriui užmiršti Helsinkio aktus ir pagrindines kiekvieno piliečio teises. Jeigu diplomatai negalės surasti formulės šiam klausimui išspręsti, tai valstybės sekretoriaus Cyrus Vance kelionė į Maskvą gali būti bereikalinga. Sovietų valdžia nesutiko pasirašyti prekybos sutakties, kurioje buvo reikalaujama išiešti iš Sovietų Sąjungos norinčius išvažiuoti žmones. Ji nepasirašys strateginės sutarties, jeigu bus bandoma prie jos prijungti pagrindinių žmogaus teisių klausimas ir JAV vyriausybės atstovai kalbės apie Rusijos disidentų reikalavimus.

Sovietų valdžios atstovai mano, kad dabartiniu metu Washingtono valdžios sluoksnių nuo-

Nori tikrinti FBI

WASHINGTONAS. — Amerikos Civil Liberties Union ir dvi kitos civilinių teisių grupės, vasario 15 pasiūlė tikrinti ir kontroliuoti FBI. Įstatymas, kurio rėmėjai greitai laiku išskels kongrese, atidarytų publikai tikrinti ir beveik kontroliuoti FBI, įvedant generalinį inspektorių. Įstatymas uždraustų FBI sekti politines grupes, nenusikaltusias kriminaliniais veiksmais, neturint teismo leidimo. FBI negalės be teismo sutikimo infiltruoti agentus ir tikrinti sąjungų bei grupių dokumentus ir užrašus.

Svarbiausias tokių pasiūlymų ir įstatymų autorius yra anksčiau prie prez. Johnsono buvus prokuroras Ramsey Clark.

FBI tikrinti ir prižiūrėti inspektorius skirtų prezidentas ir kongreso atskaitomybės įstaiga.

Vyriausias teisėjas pagyrė prez. Carterį

SEATTLE. — JAV Aukščiausio Teismo vyr. teisėjas Warren E. Burger Amerikos Advokatų Susivienijimo (ABA) konvencijoje savo kalboje pagyrė naująjį prezidentą ir jo administraciją už parodytą prijautimą federalinių teismų reikale, bet papėikė Kongresą už jo berūpestingumą. Kongresas mėgstas įstatymais dauginti teismų darbą, nepaisydamas parūpinti daugiau žmonių tiems darbams dirbti. Burger dar pagyrė prez. Carterį už Griffin B. Bell paskyrimą general. prokuroru.

taikos yra labai jau antisovietinės, kad galima būtų kalbėti apie detentės politiką. Vyrauja įsitikinimas, kad sovietų vyriausybė atsisakytų ratifikuoti strateginių ginklų sutartį tuo atveju, jei ta sutartis ir būtų pasirašyta. Sovietų vyriausybė negali pakęsti Washingtono kritikos apie pagrindines žmogaus teises. Prof. Andrei Sacharovas padarė griežtus pareiškimus prieš dabartinę sovietų vyriausybę, jis nepatenkintas naujais disidentų areštais. Jis reikalauja, kad sovietų valdžia pildytų Helsinkio padarytus pažadėjimus ir gerbtų kiekvieno piliečio pagrindines teises. Sovietų valdžia nepaleido Ginzburgo. Ji planuoja suimti daugiau nepatenkintų disidentų, bet apie paleidimą ir kalbėti nebeuori. Užsienio diplomatai labai atidžiai seka visą Helsinkio sutarties keliamą konfliktą pačioje Rusijoje.

GUDUMŲ AR GUDŲ GIRIA?

G. Isokas. Lietuvos giriose. "Mintis". Vilnius, 1976. m. 90 gūdais (kaip tautą) vadinti psl. ir 48 psl. fotonuotraugų. mišraini rytini lietuvių su at-
Minkiti viršeliai papuošti gra-
šais, skoningais gamtos vaiz-
dais.

Leidinio pristatyme rašo-
ma "Knygos autorius Gedimi-
nas Isokas yra gamtininkas, ra-
šytojas, išleides visą eilę kny-
gelių aprašančių gamtą, gyvū-
niją, augaliją ir žmones. Šioje
knygoje autorius panaudo-
ta per kelis metus sukaup-
tą istorinę, etnografinę ir ki-
tą medžiagą, aptikta senose

leidiniuose, archyvuose, rau-
kraščių fonduose ir užrašyta
kelionių metu pas žmones.
"Lietuvos giriose" nušviečia-
ma istorinė miškų praeitis ir
dabartis, aprašomos: Kazlų
Rūdos, Gudų, Rudininkų-Val-
kininkų, Labanoro ir kitos gi-
rios.

Iš tiesų, kiekvienas gamta be-
sidomintis, ją perskaitęs, pri-
pažins, kad autoriui pavyko pa-
tiekti daug įdomios ir vaiz-
džios apie Lietuvos girias me-
džiagos. Ją pagražina ir labai
įvertina net 48 psl. talpinamos,
įvairios su knygelės turiniu su-
ristos fotonuotraukos. Nefies-
damas plačiau šios knygelės
įdomaus turinio ir menkų trū-
kumų, norėčiau atkreipti do-
mės į vieną mūsų spaudoje

(mokslineje literatūroje) daž-
nai pasireiškiantį neapdairų
istorinių vietovių pavadinimų
skurdus, baises, klaidus, o gū-
traktavimą, gal tiksliau — pa-
prastą "beždžioniavimą".

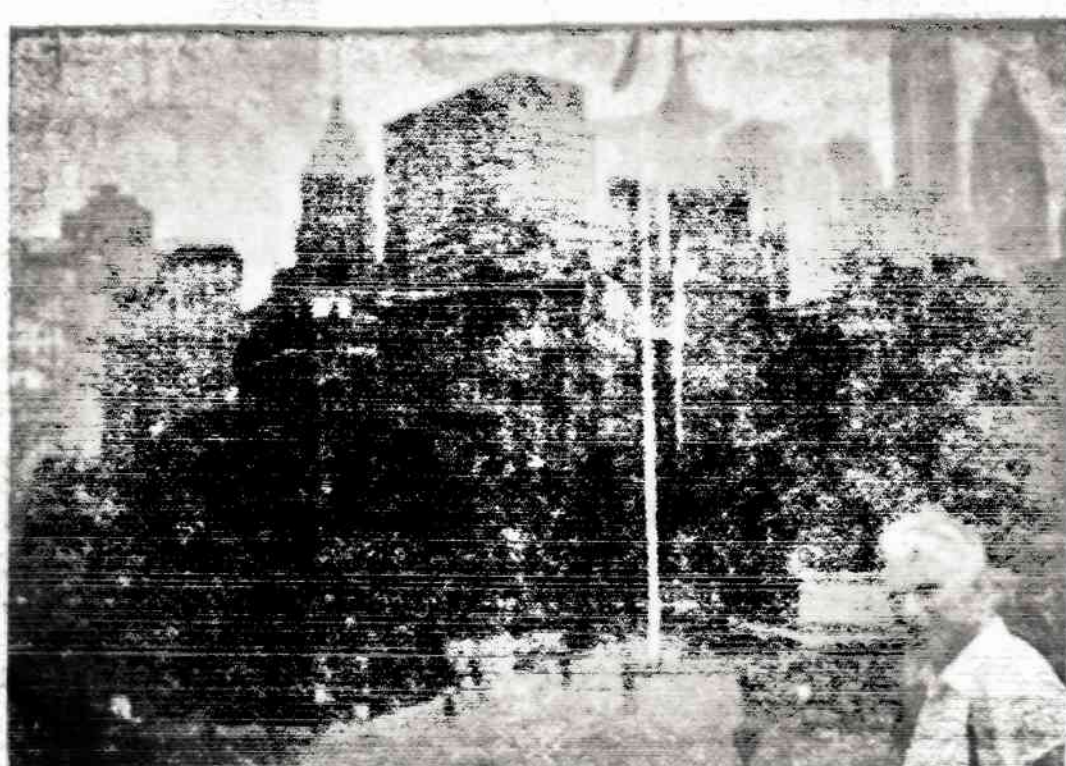
Knygoje, bet ir bendrai mū-
sų geografinių vadovėliuose ir
suaklėsinuose žemėlapiuose,
sunkiai apreišiamam plote pa-
rašme didelės Dzūkų krašto
giris pavadinimą "Gudų gi-

raistais. Dėl to ir Gudagojus
(už Vilniaus) ir Gudkaimis
(prie Kybartų) bus ne gudo
(bieloruso) gojus, kaimas, bet
gūdas, gūdumų pilnas gojus,
kaimas.

Toks klaidingas, tiesiog iš-
kreiptas vietovardžių prasmės
aiškinimas yra etniniai ir ypač
iš politinio taško žvelgiant,
mums labai kenksmingas ir
nuostolingas. Pavyzdžiui, mas-
kiniai rusai praveddami jų
sukurtos LTRS sienas, versda-
mi Gudagojų į Rusiją (ergo
Rieloruskij) gaj, jį padarė pir-
mąja Rielorusijos SR stotimi
gelžkelyje iš Vilniaus į Minską,
o Gūdumų, sulgy jų Gudų (Bie-
larusų), girią, nors ji visa pri-
klauso Lietuvai, didelę jos da-
lį priskyrė jų vadinamai Bie-
lorusijai.

Tą pat tenka pasakyti ir apie
senąjį Sūduvių-Galindų ežerą,
kuris pas mus vis dažniau
pradedamas vadinti Mozūrų
(kolonistų) ežerynu vardu, vien
dėl to, kad taip suskalto jį va-
dinti lenkai, rusai, o kartais
ir vokiečiai. Te jie vadina,
kaip jie prasimano, bet mums
jis nuo amžių buvo, yra ir tu-
ri palikti jį tikru senu vardu.
Dar didesnė nelaimė, kad šis
aklas svetimųjų sekimas (bez-
džioniavimas), privedė prie to,
kad šis ežerynas su išlikusiais
gražiaisiais lietuviškais var-
dais, bijoma priskirti prie et-
nografinių lietuvių žemių.

Taip svetimųjų veikiamas
Lietuvos Tyrimo Institutas sa-
vo išleistame lietuvių etnogr.
žemėlapy šio ežeryno žemių
plotus paliko už lietuvių etni-
nės sienos. Tokiu būdu dalis
Sūduvos žemių, kurios pagal
1422 m. Melno taikos sutartį pa-
tiko prie Lietuvos skaitomos
lietuvių etninėm žemėm, o ki-
ta dalis, palikusi Kryžiuočių

New Yorko dangoraižių pavėsyje

Ordino žinioje, atiduodama
tiesiog be jokio ginčo lenkams
kolonistams. Ar tai ne nonsen-
sas!

Taip pat mums paliko iki
šiول tiesiog užkeiktas, kaip
koks tabu Mazosios Lietuvos
trijų šričių vardai — Nadru-
va, Semba, Natanga. Nors lie-
tuvio klausai jie kaž kaip keis-
tai skamba, bet jiems uždėjo
savo antspaudą kalb. K. Bū-
ga ir baigta... Atrodo, jam ne-
buvo žinoma, kad tuos sulen-
kintus ir sulotintus vardus
kryžiuočiai vokiečiai gavo iš
lenkų, jiems atsibąsčius į Pa-
vyslį. Tas NA, atrodo, tikrai
bus slaviškos kilmės. Vieton
Nadruva ar nebus tikresnis Pa-
dravės vardas. Tai miškingas
kraštas, gausus medžių dravė-
mis, kuriose gyveno ir medų
nešė bitės. Yra išlikęs Dravės
k. vardas.

Tas Sam, Sem kilęs iš loty-
niško Samogitus — žemio, že-
maičio vardo o žemės, Zeme-
lės kraštas — vokiečių tarėno-
je Semel-land, Samland. Dau-
giau neaiškumo sukelia tas keis-
tas Natangos vardas. Bet ir
čia pakeitę slavišką Na, lietu-
višku Pa, gausime Patanga-
Patauką.

Kaip iš kryžiuočių kronikos iš-
noma-Priegulos upės žemupy
buvo dideli Tvankos-Tvank-
lės miškai. Tad visas kraštas
prisišliejęs šių miškų buvo va-
dinamas Patvankos kraštu, vė-
liau dėl kirčio raidės v iškri-
tus virto Patankos — Patangos
kraštu. Kalb., Salys, griežtai
įkibęs K. Būgos, siūlo vadinti
ne Natangos, bet Notangos kra-
stų, nes, girdi, to krašto var-
das kilęs nuo žolės "noterės"
(diligėlės). Toks menkavertis
taip didelio krašto vardo aiški-
nimas visai jau jį kompromi-
tuoja.

As vieton kalba Salio note-
rės, pasiūlyčiau šiam kraštui
daug garbingesnį vardą, suriš-
tą su istorine didvyrio Palemo-
no legenda. Karvedys Palemo-
nas su savo gausia burlaivių
ekipa pasiekė dab. Piliavos
uostą, čia pailsėjęs, vyko to-
liau šiaurės link Klaipėdos
uosto, bet dalis ekipos drąsių
vyrų atsisakė drauge su Pale-
monu vykti, jie per Aistmarės
pasiekė Balgos uostą, kur ap-
sistojo ir išsikrovė savo gausų
atsivežtą lobį, kurį saugojo
pastatyta sargyba. Vietos gy-
ventojai lietuviniai — prūsai už-
vedė prekybos mainus su atvy-
kėliais ir pradėjo įdomauda-
miesi liesti kaip kurias jiems
nepriklausančias prekes. Sar-
gybiniai, būdami Romos pilie-
čiai lotynai šaukė: no tangere
(nelieskit! Tai girdėdami vie-
tiniai gyventojai pradėjo juos
vadinti notangeriais, vėliau
jie palikę susibičiuliavo su vie-
tos kilmingaisiais, taip nuo jų
ir visas kraštas gavo notangų
vardą. Sakyt, ar ne garbin-
gesnė už noterę to krašto var-
do kilmė?

Kad kalbininkas K. Būga
menkai pažinojęs Maž. Lietu-
vos vietovardžių vardyną, ma-
lyti ir iš to, kai jis viešai pa-
klaustas paaiškinti kilmę Al-
nos upės įlako vakfėčių vadi-
namo Sveine, šveine, negalėjo

VIKTORAS VYTENIETIS

PIRMIEJI KARISKI ŽINGSNIAI

Naujoko atsiminimai

(Tęsinys)

Nukauti kovose su lenkais: 7 p. p. kareivis S. Budrys, žu-
vęs ties Širvintais 1920 m. lapkričio 21 d. ir šaulys — gim-
nazistas S. Klimavičius, žuvęs kovoje su lenkų raiteliais
ties Troškūnais 1920 m. lapkričio 21 d. Vietos šauliai ir
visuomenė 1926 m. jų palaidojimo vietoje pastatė akme-
ninį paminklą — kryžių. Šonuose papėdės vaizduojami
armotų vamzdžių, viduryje sukryžiuoti kardai ir žemiau
šautuvų emblemos. Bendro paminklo šonuose pastatyti
akmens kryžiai atskirai S. Klimavičiui ir S. Budriui jų
gimnazių rūpėsiu. 1930 m. visa paminklų vietovė buvo
aptverta tašytų akmenų stulpeliais ir apsodinta medelių
ir gėlių gyvatvore.

Liudynė. 1919 m. gegužio 22 d. vejant bolševikus, 7
km atstume nuo Panevėžio Raguvos link, prie Liudynės
dvaro kautynėse žuvo 2 p. p. 7 kuopos kareiviai: Pranas
Mačiulionis, Bronius Sidabras, Vincas Šukaitis, Jonas
Kilikevičius, Kazys Kulikauskas, Vincas Sniečkus, Anta-
nas Mikolaitis ir Antanas Kereževičius. Šiurpulinga čia ap-
rašomų karių žuvimo istorija, kuriuos žiauriai nukanki-
no bolševikai. Apie tuos bolševikų žiaurumus viršila J.
Markelis rašo taip:

"... Nelygioje kovoje minėtieji karžygiai atiteko į
bolševikų rankas. Dalis jų buvo nukauta, kiti sužeisti.
Sužvėrėję bolševikai nukautųjų kūnus ciniskai niekino
ir tyčiojosi. Sužeistuosius budeliškai nukankino, sukapo-
dami kardais ir dauždami šautuvų buožėmis. Nelaimin-
gieji šaukėsi Aukščiausiojo pagalbos. Prašė vandens
troškuliui nuraminti, krauju apkepusioms lūpoms pavil-
gyti. Deja, niekas jų išklausti negalėjo... Vietiniai gy-
ventojai nebuvo prileidžiami; buvo grasinama sušaudyti,
jeigu imtųsi pagalbą teikti". ("Karys", 1930 m. Nr. 32.)

Kai bolševikai pasišalino, tai keli apylinkės žilagal-
viai seneliai surinko kankinių lavonus ir palaidojo senuose
Liudynės kapeliuose. Ir ten juos apraudojo svyrūonė-
liai berželiai. O po kiek laiko vietinė jaunimo organizaci-
ja pastatė ant žuvusiųjų kapo akmeninį kryžių.

1930 m. šie kapai buvo sutvarkyti ir pastatyti cemen-
tiniai kryžukai. Kapams padaryta apie 20 metrų pločio
ir tiek pat ilgio graži aikštė. Viduje, užpakalinės eilės vi-
dury — kapas Lietuvos kariuomenės Nežinomam Karei-
viui. Abejose pusėse dvi eilės kapų greta po du. O pačiam
priekyje supiltas didelis Vyčio kryžius. Tvarkymo dar-
bams vadovavo 4 pėst. pulko kapelionas kun. Jurkus. Taip
pat didelę paramą teikė aplinkinių kaimų jaunimas, ku-
ris stengdamasis surasti lėšų, ruošė vakarus ir kitas pra-
mogas. Daug pasidarbo Liudynės mokytoja Sprangaus
kaitė, Velžio mokytojas Katelė ir valsčiaus viršaitis Kau-
pas.

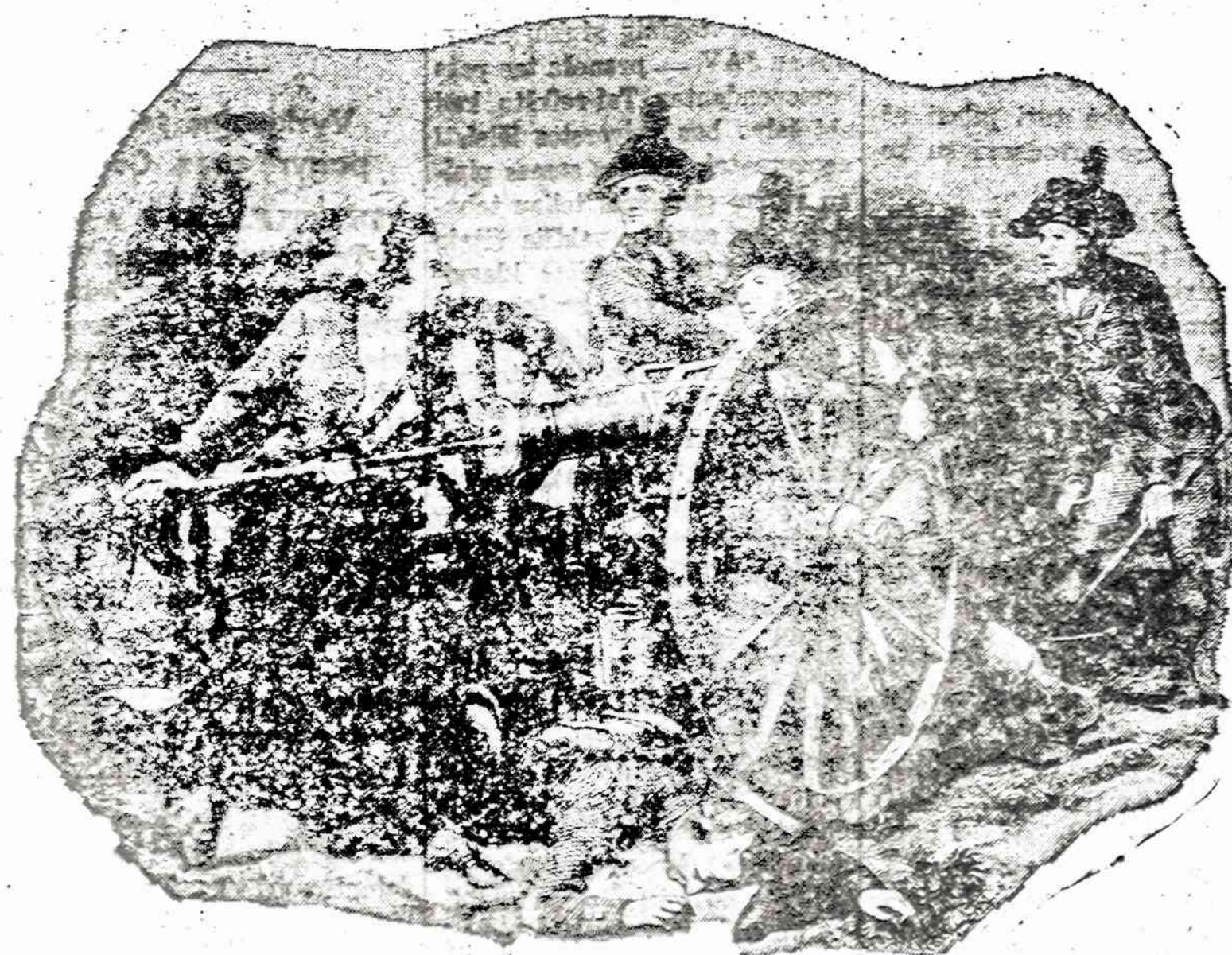
1930 m. liepos 13 d. įvyko šių kapų iškilmingas pa-
ventinimas. Dalyvavo 4 pėst. pulko dvi kuopos karių, šau-
liai, organizacijų atstovai ir apylinkės gyventojai. Pamal-
das laikė ir pasakė graudingą pamokslą 4 p. p. kapelio-
nas kun. Jurkus. Kalbėjo karinės vyriausybės ir organi-
zacijų atstovai. Ant kapų buvo sudėta daugybė metalinių
ir gyvų gėlių vainikų. O viena šeima laimingai sugrįžusi
iš Rusijos ir atvaduotą tėvynę, padovanojo sukombinuo-
tą iš trijų kryžių, apsuptą vainiku ir papuoštą Vyčio
kryžiumi kilnojamą paminkluoką.

Kučūnai. 1931 m. liepos 11 d. IX šaulių rinktinės va-
das kpt. Aksomaitis apdovanojo šaulių žvaigždėmis žu-
vusio partizano Martyno Petrevičiaus motiną Mociukienę
Viktoriją ir žuvusio partizano Taraso Fiodorovo brolių
Savasciejų Fiodorovą. Po žvaigždžių įteikimo, būrio pirm-
V. Launikonis apdovanojusių ir viso būrio vardu padėko-
jo šaulių vadovybei, kad būtų spindės tos žvaigždės am-
žinam atminimui žuvusių, o gyviems bus paskatinimas į
šaulišką darbą.

Vievis. Parapijos kapinės randasi tuojau už mieste-
lio, prie vieškelio į Vilnių. Jose yra medinė koplyčia, ku-
rioje būdavo laikomos pamaldos. Prie Vievio buvo kauly-
nių su balševikais ir lenkais. Kapinėse ilsisi 3 p. p. viršila
V. Mikalauskas, psk. Jonas Kriščiūnas ir eil. Povilas Po-
cius, 1920 m. ir jaun. psk. Augustas Giedra, žuvęs 1921 m.
4 p. p. eil. Juozas Martinonis ir eil. Juozas Vinkus, žuvę
1920 m. rugpjūčio 4 d. 5 p. p. eil. Antanas Gačkus, žuvęs
1920 m. spalio 26 d. ir eil. Kasparas Jurksus, žuvęs 1920
m. spalio 29 d. 9 p. p. eil. Pranas Belskis, miręs 1921 m.
gegužio 8 d. ir vienas nežinomas kareivis. Jų kapų prie-
žiūra daugiausia rūpinosi Vievio patriarchas provizorius
Jurgis Milančius.

(Bus daugiau)

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband.
So much so, that when he went into battle
during the Revolution, she did too. Right by his side.
Then one day, while loading cannons, he was
killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take
stock in her country. So she picked up
where her husband left off. And when
the smoke cleared, America had a
new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take
stock in their country, Americans
buy U.S. Savings Bonds.
When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each
paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically.
That way, you're making a real investment in
your future. And in America's, too.
So buy United States Savings Bonds.
Right from the start, it's been an equal
opportunity investment.

Take
stock
in America.

200 — at the same location.

New E Bonds pay 6% interest when held to maturity
of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed
Bonds can be replaced if records are provided. Where
needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest
not subject to state or local income taxes, and federal
tax may be deferred until redemption.

MANITOBOS NAUJIENOS

Marijos Daubarienės laidotuvis

WINNIPEG, Manitoba, Kanada. — Šių 1977 m. sausio 23 d., sekmadienio rytą, Winnipegio Misericordia ligoninėje mirė Marija Daubarienė, sulaukusi 71 metų amžiaus. Iš Lietuvos, Maltos miestelio ir valstijos, Utenos apskritys į Kanadą atvažiavo 1926 metais. Kadangi velionė priklausė prie Winnipegio Lietuvių klubo, tai pavyzdžiui, klubo pirmininkas Bob Urbanas ir vicepirmininkas Tadas Juška per telefoną, su kuriais galėjo susisiekti, pranešė, kad klubo narė Marija Daubarienė mirė ir kvietė sueiti į klubo svetainę pasitarti dėl velionės, klubo narės palaidojimo. Nariams susirinkus, pirmininkas paprašė atsistoti vienai minutei mirusiai klubo narei Daubarienei apgailestavimu pagerbti. Po pagerbimo, pirmininkui paprašius, nariai sudėjo gelėms nupirkti po dolerį — \$23 ir iš klubo išdė, pagal klubo nuostatą buvo pridėta \$20. Viso \$43.

Velionės kūnas buvo pašarvotas Crofto Funeral koplyčioje. Penktadienį — sausio 28 d. 8 val. vakaro koplyčioje kunigas Justinas Bertašius — prie garbės atsilikupęs pasimeldė. Buvo susirinkę daug žmonių — artimųjų giminų, draugų ir pažįstamųjų lietuvių — senųjų emigrantų ir naujųjų ateivių.

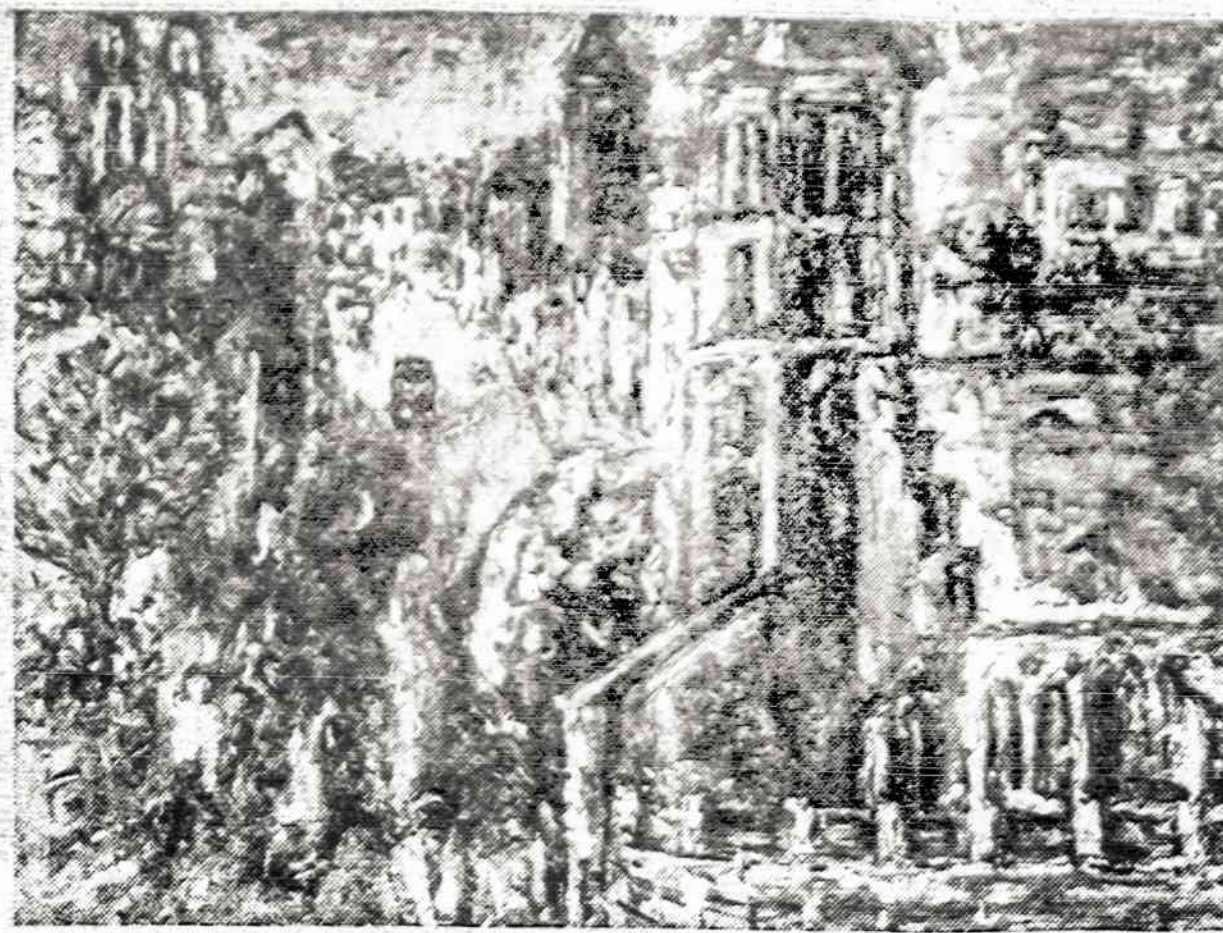
Šeštadienį sausio 29 d. 10 val. ryto velionės kūnas buvo atvežtas į Winnipegio lietuvių švento Kazimiero parapijos bažnyčią. Čia parapijos klobonas kun. Justinas Bertašius atlaikė labai ilgą

gas mišias ir dar mišios buvo užpirtos visai savaitei kasdien laikyti. Grabnešiai buvo: Norman Steponas — Steponavičius (vienintelis lietuvis aldermanas Winnipegio miesto valdyboje); Joe Frigo — italas (Petro Gudziuno kitatautės žmonos sesers dukters vyras); Walter Mellen — kitatautis (našlio Petro Blusio dukters Stasės vyras); Walter Ozuk — kitatautis (Mykolo Vidurkio našlės Marijos Vidurkienės dukters Virginijos vyras) ir naujieji ateiviai — Alfonsas Balčiūnas ir Algis Radzevičius.

Velionės Daubarienės kūnas buvo palaidotas Elwood kapinėse. Ant kapo liko sudėta labai daug gražių gėlių vainikų ir buketų — nuo šeimos, giminų, draugų ir nuo Winnipegio Lietuvių klubo. Tos gėlės galėjo kainuoti keli šimtai dolerių, nes dabar gėlės labai brangios.

Kadangi velionė Marija Daubarienė priklausė ir prie vietinės lietuvių parapijos, tai klebonas kun. Justinas Bertašius velionės dukters Viktorijos vardu užprašė visus palydovus važiuoti į parapijos bažnytinę svetainę pusrūčių, kuriuos kun. Justinas Bertašius trumpa malda palaimino.

Pusryčiams patarnavo senųjų lietuvių žmonos kitatautės Helen Yuškieienė, Helen Beniušienė, naujojo ateivio p. Mečio Šarauskas — imigrantė — ir velionės dukters Viktorijos draugės iš "The Swinging 69-ers Square Dance Club". Freda Kozak, Elie & Paul Kostuck, Marjorie Robin-

Kauno senamiestis

J. Dobkevičiūtė Paukštienė

son ir Alice Ozol.

(Asmenų įvardinimas apyplaciai aprašau, kad skaitytojais matytų kaip čia Winnipegio lietuvių yra su kitatautėmis bei kitatautėmis susigiminiavę. Malonu priimti, kad jauni lietuviai ir lietuvaitės pratina kitatautis "lietuvi" atsivedant į lietuvių bažnyčią bei į lietuvių klubą, su pažindinti su lietuvių tautos draugiškumo kultūra...)

Brangiai vaikų motinai Marijai Daubarienei mirus, nuliūdime liko: jos du sūnūs — Afredas (Al) Winnipegio ir Henrikas (Henry) Vancouverioje; viena duktė Viktorija (Vicki) Winnipegio, penki anūkai ir viena sesuo Vilniuje — Lietuvoje. Velionis vyras Vincas Daubaras mirė 1964 metų sausio 21 dieną. Jis buvo į Kanadą atvažiavęs 1927 metais iš Lietuvos, Smuracių k., Radviliškio valsčiaus, Šiaulių apskritys.

Nuo savęs nuliūdime likusiems reiškiu gilią užuojautą, o tau, Marija, lai būna lengva, naujos tėvynės, Kanados žemė.

Kazys Beniušis

Mano nuomonė: Ar nebūtų geriau, mirusio pagerbimui pinigų vietoje gėlių mirusiam aukoti labdarinėms tikslams, kaip — ligų tyrinėjimo laboratorijoms, labdarinėms organizacijoms ir savo tautos spaudos paramai.

Pavyzdys: Winnipegiečiams

gera pavyzdį paliko daktarui Alfonsui Yauniškiui mirus — jo nuliūdime likusi žmona Margarita — kitatautė našlė Yauniškieienė, paprašydama vietoje gėlių aukoti universitetui, kur jos minti, kad jauni lietuviai ir lietuvaitės mokslus ejo, kaip stipendiją kuriam nors į daktarui mokslus einančiam studentui šelpti.

K. Beniušis

Hot Springs, Ark.

Š. m. sausio 8 dieną čia įvyko visuotinis vietinis Hot Springs L.B. apylinkės narių susirinkimas. Korespondentė slaptyvardžiui "Dalyvė" lietuviškoje spaudoje pateikė faktus apie tą susirinkimą. Ji rašo: "Susirinkimo nariams vienbalsiai pasisakė 1964 metų sausio 21 dieną. Jis buvo į Kanadą atvažiavęs 1927 metais iš Lietuvos, Smuracių k., Radviliškio valsčiaus, Šiaulių apskritys.

Ar toks Krašto valdybos pareiškimas yra, nežinau. Bet jeigu Krašto valdyba tokį pareiškimą išleido, jis yra visiškai priešingas demokratiniams principams. Visuotiniams, ypatingai metiniams, susirinkimams vis-

pasilikti valdyboje iš pereinamųjų vicepirmininkas ryšiams palaikyti su amerikietiška kalban-

P. Ingaunis to irgi negajėję. Jis tikslai skubino užbaigti susirinkimą, kad niekas neturėtų progos kelti kokių nors klausimų.

Iš Pereitais metais išrinktų valdybos narių valdyboje turėjo pasilikti p. Ingaunis ir kurie gavo daugiau balsų.

Toliau Dalyvė korespondencijoje rašo

"Šiais metais aldybą sudaro 8 asmenys. Jų tarpe Zubavičius." Tas yra neteisybė.

Susirinkimo nutarimu valdyba buvo renkama iš 7 asmenų. Zubavičius į valdybą nei kandidavo, nei buvo išrinktas. Jis sutiko būti knyginku ir susirinkimas tam pritarė. Bet p. Ingaunis pareiškė, kad pagal tradicijas knyginkas dalyvauja valdybos posėdžiuose ir jis dabar tai vykdo. Tai yra neleistini saivaliavimai, kurie ardo sugyvenimą.

Taip pat, pagal p. Ingaunį, valdybos posėdžiuose dalyvauja revizijos komisijos pirmininkas būk tai Krašto valdybos pareiškimas, išskyrus atvejus, kai valdyba randa reikalingus pakviesti. Susirinkime dalyvavo ne 69, bet 59, balsavo 57.

Apylinkės susirinkime į valdybą išrinktieji nariai savo posėdyje pareiškė, kad sekancijai: St. Ingaunis — pirmininkas; Tamas Dambrauskas —

čia visuomenė ir įstaigomis; L. Gudeliene — parengimų vadovė; A. Bertulis — kasininkas; S. Siurutis — sekretorius; M. Mozuraitis ir I. Strutienė — komisijos nariai pagalbėti ligos ir kitais nemalones atvejis kolonijos nariams.

Kaip jau anksčiau minėta, A. Zubavičius išrinktas knyginku. Revizijos k-jos pirm. P. Balčiūnas, nariai B. Gudonis ir Z. Užemis.

Bendrai, Hot Springs apylinkėje nesantaika yra kasdieninė duona. Ne visiems tai patinka. Stebėtojas.

P. S. Rev. kom. pirmininkas P. Balčiūnas, B. Gudonis ir B. Užemis.

* Palikime kitas tautas ir pažvelkime į save, lietuvius, ko trūksta mūsų bendruomenėje ir organizacijose. Mes visi norime būti architektais, norime nupiešti ką reikia daryti, ir tada nebeatsiranda statytojų, be kurių architektas yra nereikalingas, ir liekame tuščiomis rankomis. Mūsų bendruomenėje ir organizacijose retai kada užbaigime svarbi gyvenimo trijulę: mintis, žodis ir veikimas.

Rasa Lukoševičiūtė, 1971 m. Liepos.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis DLK Vytauto bruožas, paliečiantis to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Danguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurias papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRIZTAME. Idomiūs jaunu dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanai. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra. Kaina viršeliais 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$3.00.

Prof. Vladi. Bižik, SENIŲ LIETUVIŲ KNYGŲ IST. RIJA. I dalis. 208 psl., ir kita — \$3.00, minkštai virš. \$2.00. II dalis. 225 psl., ir kita — \$3.00, minkštai virš. \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalniškis ir Labuvos apskritys su idomiis aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keslūnas, TARP ŽALSVU PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiu. Kaina \$3.

Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLIS MILERIS biografinis bruožas 232 puslapiu

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-5100

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas, ŽEMĖS ŪKIO ŽVITIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio žvitimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio žvitimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusiu ir suklestėjusiu Lietuvos politiniu, ekonominiu ir kultūriniu laimėjimu. Šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir didžiulius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir priimtų pačioms iškiliosioms Europos tautos".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išlaikyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikšia, kad ši knyga bus brangi absoliuti lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai ir žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$3.00. Gaunama Naujienose.

Cekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasieks.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko,

prelato J. R. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Riebi viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas spausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksa Abrose knyga aprašanti paskutinio 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos lietuvių istorijos draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 49 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

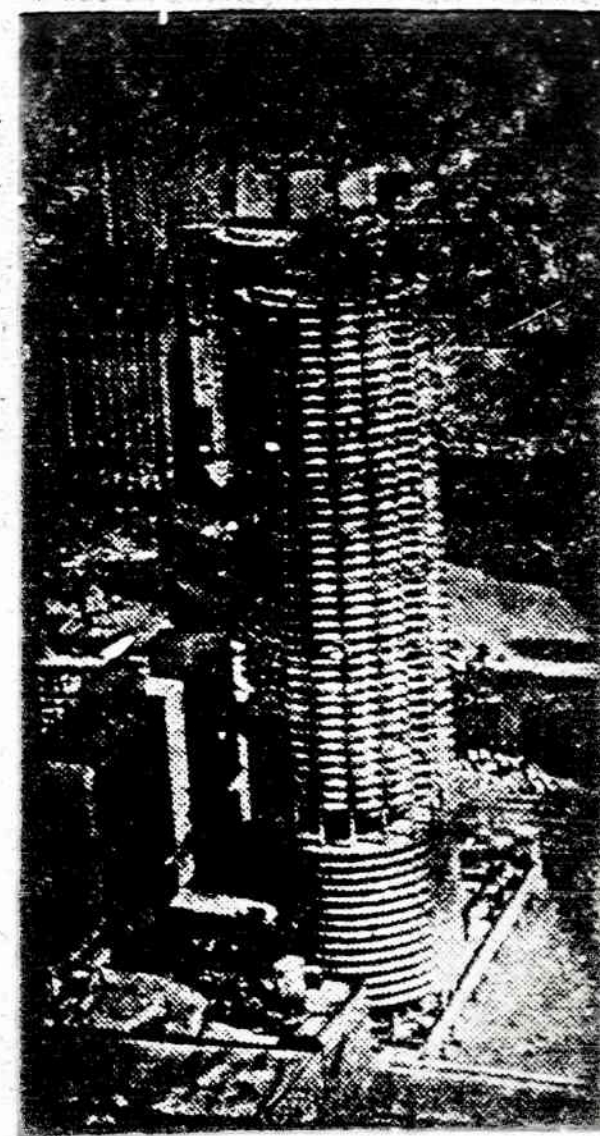
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per
six months, \$8.50 per 3 months. In
other USA localities \$26.00 per year,
\$14.00 per six months, \$7.00 per
three months. Canada \$30.00 per year;
other countries \$31.00 per year.

15 cents per copy

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$30.00

pusei metų \$18.00

trims mėnesiams \$8.50

vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$26.00

pusei metų \$14.00

trims mėnesiams \$7.50

vienam mėnesiui \$2.50

Kanadoje:

metams \$30.00

pusei metų \$18.00

vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:

metams \$31.00

pusei metų \$18.00

vienam mėnesiui \$4.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus

sekmadienius. Leidžia Naujienuos

Redakcija, 1739 So. Halsted St., Chicago

Ill. 60608. Telef. 421-4100.

Pilnįs reikia siųsti pašto Money

Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Reikia atlikti pareigą

Amerikos lietuviai, turėdami teisę ir progą laisvai pareikšti savo nuomonę pačiais pagrindiniais Lietuvos laisvės klausimais, visuomet pasirinkdavo teisingą kelią. Praeitą savaitę praveist gausūs nepriklausomybės paskelbimo minėjimai rodo, kad amerikiečiai eina teisingu, daugumos priimtu ir nubrėžtu keliu. Jiems aišku, kad pati galingiausia yra Amerikos Lietuvių Taryba, kuri aiškiausiai dėsto šio krašto lietuvių pažinimą ir nurodo priemones, kuriomis galima padėti pavergtai tautai.

Naujai atvažiuosieji gudragalviai buvo pasiūkę išgriauti Amerikos Lietuvių Tarybą, sunaikinti jų skyrius ir primesti Amerikos lietuviams "naują politiką", bet jie nepajėgė nieko geresnio pasiūlyti. Jie viską kritikavo, bet konstruktyvaus nieko nepasiūlė. Jie kalbėjo apie "rezoliucijų komitetus", bet nei vienos rezoliucijos nepajėgė praveisti. Tuo tarpu Amerikos Lietuvių Taryba pravedė ne tik atstovų rūmuose, bet ir senate rezoliuciją, kuri šiandien yra priimtą ne tik valstybės sekretoriui, bet ir naujai išrinktam prezidentui. Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė pravedė minėtas rezoliucijas be jokio triukšmo ir pagyrų. Lietuviams geriau patinka pirma atlikti darbą, o vėliau apie jį pasakyti. Dar geriau leisti kitiems atlikti darbus pasakoti. Tuo tarpu nauji politikai pirma kakarekavo, o vėliau, kai nieko iš to darbo neišėjo, labai jau negražiai nutilo, net atskaitos nepasakė...

Bet ir vasario pradžioje keliose Amerikos kolonijose jie skelbė, kad Vasario minėjimus ruoš skyrirum. Vėtomis tuo reikalu net laiškus keliems šimtams lietuvių išsiuntinėjo. Ne tik Chicagoje, bet ir Chicagoje jie ruošėsi šaukti savo "nepriklausomybės minėjimus", kad tik tai atitrauktų nuo Chicago lietuvių bendro šios lietuvių šventės minėjimo. Jie sulaukė savas organizacijas ir atkalbėjo kelis įtakingesnius pareigūnus neiti kartu su lietuvių dauguma, bet tas jų darbas buvo bergždžias. Chicago suruošė patį didžiausią ir tvarkingiausią minėjimą, kokio jau seniai nebuvo.

Naujų politikų, norinčių kalbėti visų lietuvių vardu, galvos neišnešė. Jie manė, kad laiško pasiuntimas paveldi senus amerikiečius, išsuku juos iš teisingo kelio. Jie nežino, kad lietuvis nepasako kelio dėl takelio. Jiems net ir į galvą neatėjo mintis, kad Amerikos lietuvis yra galvojantis žmogus, Jie nerado pakankamai argumentų skaldomai savo veiklai pateisinti. Jie nenaudojo įtikinančių argumentų. Kai Amerikos lietuvis pamato šviesą, kai dėstomas argumentas jį įtikina, kad nauji metodai yra geresni, kad jais toliau nueisime ir daugiau padarysime, tai jis nebijo prisipažinti prie buvusios klaidos ir pasirinkti naujus metodus. Bet kai naujas politikas tik tai pasakoja, ką jis padarys, bet nepasako, ką jis padarė, tai daugelis pakrato galvą ir nusisuka. Neužtenka pasigirti, ką tu padarysi, bet reikia pasakyti, ką tu iki šio meto esi padaręs.

Skaldyti Lietuvos nepriklausomybės minėjimus Amerikos lietuviams yra labai svetima. Net tamsiausiais lietuvių tautos laikais Amerikos lietuviai rasdavo bendrą kalbą jų žodį visuomet sekėdavo darbas. Tuo tarpu šiandien, kada kraštas dar tebėra pavergtas ir lietuvių išnaudojimas neatleidžiamas, ruošti atskirus minėjimus lietuviams yra kenksminga. Susiskaldymu visuomet pasinaudoja lietuvių tautos priešas. Juo būtų pasinaudojęs ir šiais metais, jeigu tas susiskaldymas būtų buvęs rimtas. Po Chicago Lietuvių Tarybos suruosto minėjimo galime pasakyti, kad Amerikos lietuviai nėra susiskaldę. Nuo jų atskilo viena atplaiša. Bet ta atplaiša tokia maža, kad daugelis jos visai nepastebėjo.

Chicago Lietuvių Tarybos suruostas minėjimas parodė, kad ši organizacija yra gyva, lietuviams brangi. Gyvos yra ir visos tos organizacijos, kurios sudaro Chicago Lietuvių Tarybą. Tai nėra nejudomo vandens

Amerikos miškuose savo laiku mity, gyveno ir veisėsi irakūnai, į mažą laputę panašūs gyvuliukai. Bet ir šiandien miškuose ir bruzgynuose Amerikoje galima užtikti didelių rakūnų būriai. Paveiksle matome vienais metais išaugintą rakūnų šeimą.

tvenkinys. Chicago Lietuvių Tarybą sudarančių organizacijų vadovybė keičiasi. Visa eilė naujai atvykusių lietuvių, susipažinusių su pagrindiniais Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos principais, įstojo į lietuvių organizacijas ir įsitraukė į Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą darbą. Visi bendromis jėgomis parodė ne tik amerikiečiams, bet ir šuntakiais norintiems pasukti lietuviams, kad ne laikas skaldyti savo jėgas. Kaip ne laikas atidaryti naujas fronto linijas prieš lietuviams, kada priešas bando pavergtiems lietuviams duoti skaudesnius smūgius, taip pat ne laikas šaudyti į naudingą darbą dirbančius lietuviams, laiku primintą generalinės Lietuvos konsulės.

Lietuviai mokėjo didelius renginius suorganizuoti prieš 30 metų, kai suprato, kad reikalinga vienybė Lietuvos laisvės kovai. Praeitą sekmadienį jie taip pat parodė, kad gali suderinti savo jėgas ir suruoti pavyzdinę renginį, kurio pavydį ne tik gauseni lenkai, bet ir kitos rusų pavergtos Rytų Europos tautos. Salėje buvę lenkai, latviai, vokiečiai ir ukrainiečiai padėjo už pavietimą ir pareiškė apgailėstą, kad jie panašius renginių nepajėgia suruoti.

Didelė Amerikos lietuvių dauguma žino, kad Lietuva ir kitos Pabaltijos valstybės dar yra pavergtos. Jiems taip aišku, kaip vienas kalbėtojas pasakė, kad Amerika ar kuri kita valstybė nesiųs į Pabaltiją karo jėgų okupantams iš Lietuvos vyti. Jie žino, kad reikės vartoti kitą metodą ne tik sovietų karo jėgoms, bet ir visiems kolonistams iš kviekvieno Lietuvos kampelio iškraustyti. Jie turi naudoti lietuviams palankią tarptautinę teisę ir didelę moralinę jėgą. Teisė yra lietuvių pusėje. Lietuviai už savo teises kovojo ištisą šimtmetį, jiems teks tą kovą vesti dar ilgus metus. Rusų pavergti lietuviai turi reikalauti tų pačių teisių, kokias turi kiekviena kultūringa tauta. Lietuvosje rusai privalo gerbti pagrindines kiekvieno lietuvių teises. Už pagrindines žmogaus teises pasisakė visos Europos valstybės. Pats Brežnevas buvo priverstas tas teises pripažinti kiekvienam sovietų imperijos gyventojui. Lietuviai turi labai stiprų moralinį argumentą, kuris smerkia ne tik okupantą, bet ir jo bendradarbius.

Kiekvieno lietuvių pareiga kovoti, kol bus gerbiaimos pagrindinės lietuvių teisės, o pati Lietuva bus laisva.

PAJUNGTŲ TAUTŲ RUSIFIKACIJA

Autoriaus Vladislavo Stepien iš idejinės pusės. Į rytus jie neštraipsnis Dziennik Zwiakowy š. m. sausio 31 d. nr. "Apie pajungtų tautų rusifikaciją, išskiriant pradžioje jo teigimą, kad vienintelė kryptis buvo pietvakariai ir vakariai, kur Maskvos kunigaikštystės ambicijos tapti didžiąja galybe atsismušė į rytą Lenkijos pasipriešinimą (lyg Lietuvos karų su Maskolija nebūtų buvę) straipsnis vertas atpažinti.

Rusijos grobuoniškumas nėra naujas reiškinys. Trunka jau penkis šimtmečius. Maskvos kunigaikštystės ambicijos patapti didžiąja valstybe reikėsi pajungimais visomis kryptimis. Vienintelė kryptis į pietvakarius ir vakarus susidūrė su rytingu Lenkijos pasipriešinimu. Deja, ir ta kryptis tapo pralaužta Chmielnickio pasidavimu Maskvai, pagaliau Grzymultowskio taika (1681 m.). Nuo tų laikų tęsiasi Maskvos persvara, pasibaigusi lenkų tautos drama.

Rusų užkariavimams talkininkavo barbarizmas ir ištautinimas. Kai kurios dabučių gentys Azijoje tapo išnaikintos, kitos rusintos. Savo užkariavimus rusai stengiasi pateisinti

Vliko darbai

• VLIKo valdyba suorganizavo lietuvių žmogaus teisių komisiją. Jos pagrindinis uždavinys—rinkti medžiagą apie Sovietų Sąjungos lietuvių žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje ir kitur, paruošti memorandumus ir kitokius raštus vyriausybei, tarptautinėms institucijoms ir žmogaus teisėmis besirūpinančiom organizacijoms, ir siūlyti VLIKo valdybai kitus būdus tai medžiagai naudoti.

• Prof. dr. D. Krivickas, VLIKo valdybos paprašytas, sausio 27-28 dalyvavo Washingtono svarstybose apie JAV ir SS po detentės akto, apie pavergtas tautas ir kt. Svarstybas globojo darbininkų unijos AFLCIO vykdamasis komitetas ir 15 kitų organizacijų. Prof. Dobrianski kalbėjo apie pavergtas tautas, jų tarpe ir apie Lietuvą, Latviją ir Estiją.

• Dr. J. K. Valiūnas, VLIKo pirmininkas, ir prof. dr. B. Nemickas, VLIKo vicepirmininkas politikos ir teisių reikalams, sausio 31 New orke tarėsi su Ukrainos egziliu vyriausybės įgaliotiniu JAV V. Bilajew. Pasikeista informacija apie Lietuvą ir Ukrainą, aiškintasi tamsesnius santykių ir suderintos veiklos tarptautinėse institucijose reikalais.

teisinti įpareigoja visas pajungtas tautas, bet neliečia rusų tautos. Dabartinė rusifikacijos politika yra vedama viso pasaulio internacionalizmo ir komunistų solidarumo vardu, dėlto lenkai, lietuviai, čekai ir kitos pajungtos tautos turi išsidėti savo istorijos, kultūros, tautinės savivarbos, bet visa tai neliečia (nėra taikoma) rusų tautos.

Perleidžiu tuo reikalu balsą rusų sociologui A. Cholmogorovui, kuris rašo kad "internacionalizacija" garantuoja etninę tautybių susimaišymą ir tų tautybių rusų kalbos įsisavinimą kaip tėvynės kalbos, mišrių tautybių santuokų didėjimą ir visuomeninius saitus, nerusų tautybių persiėmimą rusų kultūra, net religijos ir šiuolaikinio ateizmo naudai. Čia dar pridurtinas Kistanovo pasisakymas Maskvos mėnesiniame žurnale "Voprosy Ekonomiji", kur sugestuojama, kad ateityje valstybinės organizacijos pagrindu turi būti praktiškieji ūkiniai interesai, o ne — kaip iki šiol — "tautiniai teritoriniai".

Iš to seka, kad ateityje Silezija turi apimti čekus, sileziečius, pietinius lenkus, vokiečius ir, gal būt, slovokus. Pabaltijo apygarda apimti dalį Rytų Vokietijos, šiaurinę Lenkijos dalį ir Pabaltijo kraštus.

Rusijoje laisvos spaudos nesant, dėlto aukščiausi cituoti pasisakymai tuo pat atspindi Kremliaus planus ir rengimo tašką. Rusijos planai dėl pajungtų tautų, įskaitant ir Vidurinę Europą, yra ganėtinai aiškūs, kad dar būtų galima abejoti. J. Pr.

Žiema Lietuvoj nešalta

(Iš laiško, rašyto vasario 4 d.)

Tai, broleli, tokia šalta pas jus ši žiema. Šiandien skaičiau Valstiečių laikraštį apie neįbaigiančius Amerikoje šalčius ir trūkumą naftos ir dujų namams šildyti. Aš dar galvoju, kad visados nebus šalta. Bus ir šiltesnių žiemų. Aš ir mėgstu pasisėdėti laikraščio ir žurnalo, tad kažkur skaičiau, kad yra buvę tokių metų, kad buvo Baltijos jūra užšalus, kad pirkiniai iš Danijos į Švediją arkliais važiuodavo Baltijos ledu. Tai aš manau ir pas jus bus tai laikinai, o vasarą manau bus labai šilta.

Pas mus nesunki žiema. Vakar nuo stogų lašėjo ir lediniai "varvekliai" prieš vakarą susidarė, o šiandien biški vėsesnė. Dabar pavakarys 3 laipsniai žemiau nulio pagal Celsijų. Aš už nušalintus obelias, trešius ir vaiskrūmių pinigų iš kelių statybos valdybų gavau keturis šimtus ir tris dešimtis rublių.

Bado neturiu. Jei ką krautu-vėję pamatau, ar dešros ar sviesto pasimu dėl savęs. Tik tai, kad dešros labai retai beavėža. Pasitaiko krautuvis ir sūrių, bet jie nėra tokie skanūs kaip mūsų mamelė kad padarydavo.

Jungiasi kooperatyvai

DENVERIS. — Du didžiausi Amerikos žemės ūkio kooperatyvai, darą 3 bil. dol. apyvartą, nutarė susijungti. Jungiasi FARMARCO su Kansas miesto apylinkės kooperatyvu Farmland Industries Inc. Pirmasis visoje Amerikoje turi 608 kooperatyvų skyrius, kuriems priklauso 250,000 ūkių, o antrasis — 29 valstijose 500,000 ūkių. Kooperatyvai turi savo dujų ir žemės alyvos šaltinius, rafinerijas, siera ir fosfatų kasyklas, trąšų įmones ir 18 maisto bei pašarų įmonių. Jie turi, tarp kitko, grūdų elevatorius 110 mil. bušelių talpumo ir 1,000 vagonų grūdams vežioti.

Svaras tebekrnta

LONDONAS. — Britanijai pasiskelbus, kad praėjusį mėnesį turėjo rekordinį \$927 milijonų prekybos deficitą, sterlingų svaras nukrito iki rekordinio žemiausio \$1.699 lygio, tai yra daugiau kaip 1 centu per vieną parą: iš \$1.7125 iki \$1.699. Gruodžio mėnesį svaras buvo kritęs iki \$1.6955.

Doleris irgi juto stiprų spaudimą pirmadienį ir pastebėtinai krito prieš vakarų Vokietijos markę, šveicarų franką ir japonų jeną.

gresuoja, tiek daug ir greit naujų išradimų raštinių darbams pritaikoma, jog grįžusi sekretorė nemokės jų naudoti ir nebegalės prisitaikyti reikalavimams.

Raštininkų bėdos

Jeigu sakysime, įmonės direktoriaus ar prezidento sekretorė, dėl ligos ar laukdama vaiko, pasitrauks iš darbo keliems mėnesiams, ji gali ir nebegauti tos pačios vietos sugrįžusi į darbovietę. Priežastis ta, kad šiandien biurų technika taip sparčiai pro-

Edward V. Manahan

Buvęs prokuroras Edward V. Manahan šiomis dienomis liudija teisme apie kraštutinę teroristą, ten rastus ginklus ir susikūrimą padarytus pareiškimus. Jis pasakė teismui, kad žino apie panterų ginklų sandėlį įleptyrę iš FBI vadovybės Chicagoje.

DR. K. G. BALUKAS
AKCERIJRA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Med. Bldg.) Tel. LU 5-6446
Piliu ligonius pagal susitarimą
neatsiliepiu, skambinti 374-8924

DR. C. K. BOBEIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
800 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community, klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKCERIJRA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

Telef. BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Vilniaus pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
3214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
6015 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Fleisde akis. Pritaiko akinius ir
contact lenses.
El. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIES IR
PRUSTATOS CHIRURGIJA
tase WEST 63RD STREET
VAL. antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
OFISO telefonas: 776-2330
Naujausi telefonai: 448-5345

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERU ligos
OFISAS: 2652 WEST 59TH STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL. pirm., antradienį, trečiadienį
penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. šeštadienį
12-5 val. vak. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Prateizai, med. Band-
gatalai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
1650 West 63rd St., Chicago, Ill. 06627
Telef.: PProspect 6-3044

Gėlių visuma programoms
BEVERLY HILLS GELIYČIA
4443 WEST 63RD STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujovė! Barbaros ir
Gene Lushy krautuvių.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimas — Pilna apdovana
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdovanaus perkraustymai
is įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12-30
1:00 val. popel. Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

J. GELEZINIS

JAUNIMO CENTRO IVYKIS NUKREIPTAS PRIEŠ IŠEIVIJĄ

Kun. Al. Kežys sako, spaudos
je skelbia netiesą, būk tai jis
buvo užpultas prie altoriaus.
Jis šį melą skelbia. Aišku, ko-
dėl jis šitaip elgiasi. Viena, jis
dirbtinai išaukia kitą proble-
mą, tikslu nukreipti žmonių
dėmesį nuo Išeivijai skaudaus
ir nedovanotino fakto: salės
išnuomavimo okupanto atsių-
tatu p. opagandinančių filmų ro-
dyti.

Antra, kunigas melu veikia
į žmonių religinius jausmus,
kad susidarytų užtarę gretos
ir šitaip pasislėptų nuo kaltės
ir kaltintojų.

Tad kunigas pasitelkęs drau-
gus ir kai kurią katalikišką
spaudą ir veda melo karą prieš
patriotinę visuomenę. Ši pyks-
ta, nirsta: nepasiduoda kunig-
go apgaudinėjama, tad ir vyks-
ta žmonių erzėjimas jų skal-
dymas, kaip pagal įsakymą iš
anapus...

Tad kunigas, siekdamas už-
maskuoti pirmąjį, daro kitą
tautinį nusikaltimą: nemazėsi-
nų pirmąjį. Okupanto kėsiai
prieš Išeiviją yra žinomi: oku-
pantui svarbu Išeiviją išseiko-
ti vidaus erzelėje ir nesutari-
muose, kad ji neturėtų nei lai-
ko, nei sąlygų matyti jo taut-
žudiškų veiksmų Lietuvoje ir
juos keltų pasaulio politinėse
forumose, demaskuoti okupan-
to tikslus, kėslus prieš tautą
ir reikalauti Lietuva laisvės.

Patriotinė visuomenė ir sta-
to kun. Al. Kežių klausimą,
ko jis iš tikrųjų siekia šitokių
nemoralinių, nekrikščioniškų ir
tautai žalingų elgesiu, kanki-
no aureolės, Lenino ordino, ar
abiejų drage?

Kaip žmonės nestatys šitokio
klausimo kunigui, kad jo me-
las jau yra įrodytas po šimta
ir vieną kartą, bet visviena jis
jį kartoją, skaldo savuosius.
Prieš kunigo melą liudija visa
vienuolika žmonių buvusių de-
legacijose. Padaryta šio įvykio
nuotrauka, kuri taip pat aiškiai
liudija prieš kunigo melą bet...
Patriotinė visuomenė kelia vie-
šumon kunigo melą, jo klastą,
taip ir vyksta nuožmus erzelis,
žmonių skaldymas. Ir šį tauti-
nė tragedija vyksta jėgų vir-
šininkų akivaizdoje jiems ty-
lint! Tai įrodo, kad kun. Al.
Kežys veikia ne vien tik savo
asmenine politine nuožūra.

Šitoks įtarimas tvirtinasi als-
minius Vatikano rytų politiką.
Vatikano — Maskvos politinį
sąrašą...

Šitaip reikalams vykstant,
net baisu ir pagyvoti kur mū-
sų tautiniai reikalai mūsų gar-
binamų vienuolynų ir vienuo-

lių gali būti nukreipti?.. Tai
nėra juokas, vienuoliai, ypač
jėzuitai turi pakankamai iš-
minties ir lankstumo žmonių
religinius jausmus, jų didelį
pasitikėjimą kunigų ir tai gali
panaudoti savo politiniams sie-
kinams.

Kada pasaulyje vyksta glo-
balinis, politinis istorinis judė-
jimas, vyksta moralinis chaosas
ir mūsų laukia yra išstaty-
ta į likiminį bandymą: gyven-
ti žūti, kiekvienas samolingas
lietuvis privalety šią rimtą pa-
dėtį suprasti. Būtinai kaupiti jė-
gas, stiprinti ryšio dviasią, vi-
sokiomis pastangomis siekti
tautinio išlikimo. Tai kiekvie-
no laurus lietuvių šventa pa-
reiga. Bet jokių būdu nedera
mėlyti po kraštus, mestis į abe-
jotinus politinius žaidimus,
sukti į internacionalinius labi-
rintus. Būtinai atsiminti realią
gyvenimo tiesą, kad lašas visa-
da paskeista jūroje, bet nieka-
dos neatsitinka atvirkščiai...

Jėzuitams iškelus rimtą,
grėsmingą tautinę problemą,
būtinai bent prabėgomis pati-
krinti, kas iš tikrųjų yra jėzui-
tai ir ko jie siekia? Be didelių
išvedžiojimų, trumpai jėzuitai
yra internacionalinės prigim-
ties ir tikslas. Kaip nuo jėzui-
tinių idėjų gysnės ano praetis-
ties meto valstybės, ypač Eu-
ropos. Būtinai tik žvilgtelti į
praetį ir pro istorijos ūkanas
pamąstyti, kad jėzuitai am-
žiu laiptais buvo tik išvaromi
iš daugelio valstybių lauk! Ir
išvaromi, nežūrint jų turimo
aukšto, akademinio išsilavinimo
naudos kraštui ir jų didė-
lės diplomatinės gudrybės
greit susiorientuoti ir nuo kal-
tės pasislėpti...

Štai ir tie amžiu laiptai, ku-
riais jėzuitai buvo varomi,
lauk už savo internacionalines
idėjas ir veiklą prieš tautinį
interesą. Jėzuitai išvaryti, 1818
— iš Belgijos, 1820 — Rusijos,
1830 — iš Prancūzijos, 1834 —
iš Portugalijos, 1837 — iš Ispa-
nijos ir pakartotinai — 1932
met. 1843 — 48 — iš Argenti-
nos, 1847 — iš Šveicarijos, 1818
— net ir iš katalikiškiausio pa-
saulyje krašto — Italijos...
Šie jėzuitų kaltės ir gėdos laip-
tai tęsiasi dar gana toli ir jie
daug liudija...

Šitokiai tragiškai padėčiai
esant, mūsų gerbiems vienuo-
liams aiškiai pasukus prieš
tautos interesus, nieko kita,
šiose sąlygose nelieka tik šauk-
tis Dievo. Tad ir tariau; Dieve,
jei tu esi danguje, apšvies sa-
vo vaikų protus, neleisk, jų
suvedžioti, suklaidinti ir inter-

nacionaliniuose labirintuose
juos prazudyti tautai! Dieve,
juk tu pats sukūrei tautas, tad
savo galia, išmintimi ir sau-
gok jas nuo prazūties!

J. Gelezinis

Lėktuvai gali sutaupyti kuro

WASHINGTONAS. — Ame-
rikos keleiviniai lėktuvai 1976
m. suvartojo kuro 800 mil. gal.
mažiau kaip 1973 m., vienkart
1976 m. perveždami daugiau 21
milijoną keleivių. Lėktuvai ku-
rą sutaupyti gali mažindami
greitį. Pavyzdžiui, lėktuvus DC-
8, sumažinęs greitį 14 mylių per
valandą, gali sutaupyti 164 ga-
lionus benzino skridamas iš Či-
kagos į Los Angeles, vos tik 4
minutes daugiau sugaishdamas
kelionėje.

Sumažėjo prekyba

WASHINGTONAS. — Ame-
rikos prekybos departamentas
praneša, kad šiais metais sausio
mėnesyje prekyba arba jos apy-
varta sumažėjo 2%. Bet, vis-
dėlto, apyvartos padaryta už 56.6

TAISOME KLANDA

Rašinio apie Algirdo J. Ka-
saulačio knygos pristatymą au-
torius yra ne Richard Giliot, bet
Richard Giloth. Kasaulačio ang-
lišką knygą "Lithuanian Chris-
tian Democracy" galima gauti
Naujienose. Minkšti viršeliai
\$4.00. Persiuntimas paštu 50 c.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

BIRZŲ KLUBO valdyba, š. m.
vasario mėn. 27 d. 2 val. popiet
šia klubo 25 metų veiklos sukaktuvi-
nį minėjimą su vaišėmis Chicago Sa-
vings patalpose, 6245 S. Western Av.
Kviečiami visi biržniei su šeimo-
mis ir svečiais gausiai dalyvauti. Iš
anksto prašome pranešti dalyvaujan-
čių skaičių iki vasario mėn. 21 d.
pirminkiniui Kazui Mačiui, adresu
2549 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629,
Tel. 776-3140. (Pr.)

PADĖKA

Brangiam vyrui, tėvui, seneliui

A. A.

AUGUSTINUI NAGIUI

1977 m. vasario mėn. 2 d. mirus susilaukė daugelio mūsų artimųjų
pagalbos ir paguodos. Tokią valandą ištiesta ranka nepamirštama.
Dėkojame Tėv. J. Vaisniui, S.J. už maldas koplyčioje ir kapinėse;
prel. D. A. Mozurui, aplankiusiam velionį Šv. Kryžiaus ligoninėje bei
laidojimo koplyčioje ir pasimeldusiam už jį; Kun. S. Adominiui, Šv.
Seimos Namų kapelionui, atlaikiusiam Šv. Mišias ir visoms kazmie-
rietėms seselėms už maldas koplyčioje; seniems pažįstamiems — be-
drabariams Lietuvos geležinkelio p. p. Simanskams ir p. p. Lau-
kaiciams, karšto nešėjams ir visiems aukojusiems Šv. Mišias, atsiun-
tusius gėles bei aukas, visiems atsilankiusiems laidojimo koplyčioje,
palydėjusiems į kapines.
Taip pat p. Petriui Petručiui, "Margučio" vedėjui, už paminėjimą
radio programoje.
Liūdinti žmona Antanina Nagienė ir šeima.

Lietuviška radijo programa LIETUVOS AIDAI

yra kiekvieną penktadienio vakarą nuo 9:30 iki 11-tos val.
iš WOPA stoties 1490 AM banga.
Sėkmadieninė programa iš WJOB 1230 AM stoties, Hammond, Ind.,
būna nuo 9:30 iki 10 val. ryto gerai girdima Illinois ir Indiana valstijose
Programos vedėja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St.,
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

The all-American frankfurter adapts easily and tastefully to
this economical, sure-to-please family dinner. Olive-Frank-
furter Skillet Supper is an excellent choice for a low-cost, all-
in-one dinner dish, because it costs only about 50¢ per serving
for a family of five.

California ripe olives add a pleasing taste and texture, along
with tomatoes and green onions simmered in a golden sauce.
Cook it all in one skillet and serve it over mounds of thin spag-
hetti with fresh crusty rolls and butter. For only pennies this
dish provides both meat and vegetables for a tasty dinner that
goes together quickly and easily.

Choose canned California ripe olives in one of the smaller,
pitted sizes for this dish (there are nine sizes to choose from—
all the way up to Super Colossal).

OLIVE-FRANKFURTER SKILLET SUPPER

- (Makes 4 to 5 servings)
1 1/2 cups canned pitted
California ripe olives	1 (10 1/2 oz.) can condensed
chicken broth
1 (1-lb.) package
frankfurters	1 small bay leaf, crumbled
1/2 cup sliced green onions	3/4 teaspoon basil, crumbled
2 tablespoons cooking oil	3/4 teaspoon salt
1 (1-lb.) can tomato wedges	3/4 teaspoon pepper
	1 1/2 tablespoons cornstarch
	Thin spaghetti

Cut olives in wedges, cut frankfurters in 1-inch diagonal slices.
Saute olive wedges, frankfurters and onion in oil slowly for five
minutes. Add tomatoes, broth, bay leaf, basil, salt and pepper.
Bring to boil, lower heat and simmer, uncovered, five min-
utes. Blend cornstarch with 2 tablespoons cold water. Stir
into the hot mixture and cook, stirring until mixture thickens
slightly. Serve with hot spaghetti.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kainai bus pajudinti ir kauburiai drebės, bet mano gailėtingu-
mas neatstos nuo tavęs ir mano ramybės sandora nebus pajudinta, sako
tavo pasigailintis Viešpatys". — Iza. 54:10.

Matome kokius brangius ir palinksmintus pažadus Dievas yra da-
vęs savo žmonėms. Jis visuomet rūpinasi savo vaikeliais. Jis juk žino ko
jiems reikia. Jis davė jiems visokių gėrybių ir, kolei buvo paklusnūs, visi
dalykai tarnavo jų gerovei. Iš tikrųjų nei vienas iš visų jo gerųjų pažadų
neliko neįvykdytas. (Joz. 23:14). Jis rūpinasi visais mažiausiais ir didžiau-
siais mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Esame liudytojai, kad kiek-
vienas mūsų prityrimas arba tikėjimo ištyrimas pasirodė esąs mums naudin-
gas. Iš tikrųjų, visa veikė mūsų amžinai gerovei.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra ml-
rusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYKINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1440 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Rēpubl'c 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Vīrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 574-4419

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1311

8 — NAUJINIENOS, CHICAGO & ILL. — Thursday, February 17, 1977

